

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență a Guvernului pentru aprobarea unor măsuri temporare referitoare la salarizarea grefierilor și a altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, a personalului de instruire propriu și a personalului de instruire colaborator din cadrul Școlii Naționale de Grefieri

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Justiției

2.2. Descrierea situației actuale

În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 12 ianuarie 2024, a fost publicată Legea nr. 11/2024 privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice. Această lege urmează să intre în vigoare la data de 12 iulie 2024.

Legea nr. 11/2024, act normativ de reformă legislativă, reconfigurează **rolul și statutul** categoriilor de funcții actualmente cuprinse în conceptul de *personal auxiliar de specialitate*, urmărind **adaptarea soluțiilor normative la scopul și importanța activității** desfășurate de acest segment al structurii de resurse umane a instanțelor judecătorești și a parchetelor, care, în ultimii ani, a cunoscut o creștere substanțială a atribuțiilor și responsabilităților.

Conform prevederilor Legii nr. 11/2024:

- Funcțiile de grefier documentarist, grefier statistician, grefier arhivar și grefier registrator se desființează, transformându-se în funcții de grefier;
- Funcția de apod se desființează, transformându-se în funcție de agent procedural;
- Actuala funcție de grefier se transformă în funcții de grefier de ședință, respectiv grefier principal, în funcție de necesități;
- În cadrul instanțelor judecătorești este înființată și funcția de grefier judiciar, cu mențiunea că această funcție poate fi ocupată doar cu condiția promovării unui concurs, organizat potrivit noii legi, de către grefieri de ședință, grefieri principali și grefieri cu studii superioare juridice;
- În cadrul parchetelor este înființată și funcția de specialist criminalist, cu mențiunea că această funcție poate fi ocupată doar cu condiția promovării unui concurs de către tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor;
- După intrarea în vigoare a noii legi, gradele și treptele profesionale ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea nu vor mai fi aplicabile, grefierilor și altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea.

Potrivit art. 264 din Legea nr. 11/2024, nivelul de salarizare pentru funcțiile nou-înființate prin această lege se stabilește prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

În prezent, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale este în proces de elaborare a noii legislații care va reglementa unitar salarizarea personalului plătit din fonduri publice, în acord cu Reforma 4, „Dezvoltarea unui sistem de salarizare echitabil și unitar în sectorul public”, asumată de Guvernul României în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

În acest context, până la elaborarea și la aplicarea noii legi de salarizare pentru personalul din sistemul public, lege care va viza și categoria personalului din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, adoptarea prezentei reglementări este necesară pentru a implementa în mod eficient și echitabil prevederile Legii nr. 11/2024 privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal de specialitate, sub aspectul salarizării personalului aflat în funcție sau reîncadrat. Acest demers asigură o tranziție eficientă și stabilă, contribuind la menținerea continuității și eficienței activităților instanțelor și parchetelor.

Totodată, Legea nr. 11/2024 și Legea nr. 153/2017 nu conțin dispoziții care să reglementeze salarizarea personalului de instruire propriu, provenit din rândurile grefierilor detașați în cadrul Școlii Naționale de Grefieri, și a personalului de instruire colaborator al Școlii Naționale de Grefieri la plata cu ora, context în care, prezentul proiect de act normativ trebuie să reglementeze și aspecte care țin de salarizarea acestor categorii profesionale.

În cadrul Școlii Naționale de Grefieri, funcțiile de personal de instruire propriu (formator cu normă întreagă) sunt ocupate, prin detașare, de judecători, procurori ori grefieri cu studii superioare juridice, în acord cu dispozițiile art. 18 din Legea nr. 567/2004, care au corespondent în art. 165 din Legea nr. 11/2024.

În ceea ce-i privește pe formatorii cu normă întreagă proveniți din rândurile magistraților, salarizarea acestora a fost stabilită, sub imperiului vechiului Statut al profesiei de grefier, în conformitate cu dispozițiile art. 1 lit. a), coroborat cu art. 11 lit. j) teza II, Secțiunea 1, Capitolul VIII, Anexa V din Legea-cadru nr. 153/2017. Însă, în ceea ce îi privește pe formatorii cu normă întreagă proveniți din rândurile grefierilor cu studii superioare juridice, salarizarea acestora a fost stabilită, sub imperiul vechiului Statut, în baza dispozițiilor art. 20 alin. (2) din Legea nr. 567/2004, potrivit cărora grefierii cu studii superioare care desfășoară activități de instruire în cadrul Școlii Naționale de Grefieri sunt încadrați potrivit funcției corespunzătoare din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Dispozițiile speciale ale art. 20 alin. (2) din Legea nr. 567/2004 nu mai au corespondent în Legea nr. 11/2024, și ținând cont de faptul că atât formatorii proprii proveniți din rândul magistraților, cât și cei proveniți din rândul grefierilor desfășoară în cadrul Școlii Naționale de Grefieri aceeași activitate, respectiv activitate de formare, salarizarea unitară a acestora, propusă prin prezentul proiect, reprezintă o manifestare a principiilor nediscriminării și egalității din art. 6 lit. b) și c) din Legea-cadru nr. 153/2017.

În ceea ce-i privește pe formatorii colaboratori care desfășoară activități didactice (de predare și evaluare, de întocmire a materialelor didactice etc) atât la formarea inițială, cât și la formarea continuă fără a fi detașați în cadrul Școlii, sub imperiul vechiului Statut al profesiei de grefier

remunerarea lor pentru această activitate didactică s-a realizat după sistemul plății cu ora, conform dispozițiilor art. 19 alin. (2) din Legea nr. 567/2004. În baza dispozițiilor art. 19, la acest moment, Școala Națională de Grefieri realizează salarizarea la plata cu ora a judecătorilor și procurorilor care au calitatea de personal de instruire prin raportare la indemnizația brută lunară a funcției de judecător de curte de apel, corespunzător vechimii în muncă și în funcție a fiecărei persoane, iar plata cu ora a celorlalte persoane care au calitatea de personal de instruire, între care și grefierii, prin raportare la indemnizația brută lunară a funcției de judecător de curte de apel, corespunzător nivelului minim al vechimii în funcție, dar și vechimii în muncă a fiecărei persoane.

Dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea nr. 567/2024 nu mai au însă corespondent în Legea nr. 11/2024, context în care este absolut necesar ca prezentul proiect de act normativ să conțină dispoziții exprese, care să reglementeze remunerarea formatorilor colaboratori ai Școlii Naționale de Grefieri pentru activitatea lor didactică principală, cea de predare.

Nu în ultimul rând, având în vedere faptul că elemente de detaliu pentru implementarea normei primare urmează a fi incluse în reglementări secundare și terțiare, iar acestea din urmă nu au fost elaborate încă, proiectul de act normativ propune o soluție tranzitorie, de principiu, potrivit căreia toate regulamentele, ordinele și alte acte normative care au fost emise anterior și care reglementează aspectele vizate de noua lege vor continua să fie aplicabile, în măsura în care nu intră în conflict cu prevederile noii legi. Prin această dispoziție tranzitorie, se asigură continuitatea normativă, pentru o tranziție fluentă către noul cadru legal, astfel încât să nu fie perturbată activitatea instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea.

Având în vedere timpul scurt rămas până la intrarea în vigoare a Legii nr. 11/2024, respectiv mai puțin de o lună, nu mai este posibilă reglementarea aspectelor anterior menționate prin promovarea unui proiect de lege și respectiv finalizarea procedurilor parlamentare de adoptare a acestuia.

Toate argumentele anterior expuse descriu o situație extraordinară și obiectivă în sensul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, a cărei reglementare nu poate fi amânată, iar o eventuală legiferare pe altă cale decât delegarea legislativă nu ar fi de natură să înlăture de îndată consecințele negative care s-ar produce în absența unei reglementări privind măsurile pentru stabilirea salarizării grefierilor și a altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea. Pe cale de consecință, se impune o intervenție legislativă de urgență, prin adoptarea unei ordonanțe de urgență a Guvernului care să stabilească salarizarea categoriilor profesionale menționate anterior, în caz contrar, lipsa unei reglementări în regim de urgență a avea ca efect imposibilitatea salarizării personalului din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, astfel cum este definit la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 11/2024, ceea ce ar afecta în mod negativ activitatea instanțelor și a parchetelor cu un impact greu de cuantificat asupra drepturilor și libertăților cetățenilor.

2.3. Schimbări preconizate

Pentru a asigura continuitatea și stabilitatea funcționării instanțelor și parchetelor, prezenta ordonanță de urgență reglementează salarizarea personalului aflat în funcție la data intrării în vigoare a Legii nr. 11/2024 și a celui care este reîncadrat în urma transformării funcțiilor în acord cu prevederile Legii nr. 11/2024. Astfel, prin prezentul proiect de ordonanță de urgență a Guvernului se propune ca salarizarea funcțiilor rezultate în urma transformărilor prevăzute de

Legea nr. 11/2024 să mențină nivelurile de salarizare actuale, astfel încât să nu se producă majorări de cheltuieli salariale care ar putea destabiliza bugetul.

De asemenea, proiectul prevede salarizarea formatorilor cu normă întreagă proveniți din rândurile grefierilor cu studii superioare juridice și a personalului de instruire colaborator al Școlii Naționale de Grefieri la plata cu ora. Reglementarea propusă acoperă un vid legislativ creat prin nepreluarea în cuprinsul Legii nr. 11/2024 a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 567/2004 care reglementa plata formatorilor cu ora, deficiență de reglementare ce ar avea drept consecință imposibilitatea salarizării acestora, după data de 12 iulie 2024 (data intrării în vigoare a Legii nr. 11/2024).

Măsurile propuse de prezenta ordonanță de urgență a Guvernului sunt în concordanță și cu jurisprudența Curții Constituționale cu privire la dreptul la muncă, sens în care amintim, cu titlu de exemplu, Decizia nr. 1.221 din 12 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 804 din 2 decembrie 2008 și Decizia nr. 872 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, în care **Curtea Constituțională a stabilit expressis verbis că dreptul la muncă este un drept complex care include și dreptul la salariu.** Astfel, salariul este o componentă a dreptului la muncă și reprezintă contraprestația angajatorului în raport cu munca prestată de către angajat în baza unor raporturi de muncă. Efectele raporturilor de muncă stabilite între angajat și angajator se concretizează în obligații de ambele părți, iar una dintre obligațiile esențiale ale angajatorului este plata salariului angajatului pentru munca prestată.

Având în vedere că în jurisprudența menționată, Curtea a constatat că diminuarea salariului constituie o veritabilă restrângere a exercițiului dreptului la muncă, apreciem că lipsa efectivă a salarizării este cu atât mai mult de natură să prejudicieze dreptul la muncă al categoriilor profesionale anterior menționate. Măsurile care afectează dreptul la salariu, ca și componentă a dreptului la muncă, se poate realiza, potrivit jurisprudenței instanței de contencios constituțional, numai în condițiile strict și limitativ prevăzute de art. 53 din Constituție. Or, situația mai sus prezentată, în mod evident, nu se încadrează în limitele permise de dispozițiile constituționale menționate.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta:						
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale						
1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						

1. bugete locale: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	Nu este cazul.					
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații Proiectul de act normativ prevede menținerea salariilor aflate în plată la data intrării în vigoare a Legii nr. 11/2024, soluțiile legislative propuse neavând un impact negativ asupra bugetului general consolidat. În ceea ce privește soluțiile legislative propuse pentru salarizarea personalului de instruire propriu și a personalului de instruire colaborator din cadrul Școlii Naționale de Grefieri, așa cum rezultă și din adresa Școlii Naționale de Grefieri nr. 2464/2/2024, precizăm că textele normative propuse nu au impact bugetar, deoarece, din eliminarea raportării la norma didactică din modul de calcul al tarifului pentru plata cu ora a personalului de instruire colaborator rezultă o economie bugetară pe semestrul al doilea din anul 2024 de 720 mii lei, care depășește necesarul de 655 mii lei pentru salarizarea celor 10 formatori cu normă întreagă, proveniți din rândul grefierilor, prin aplicarea art. 11 lit. j) teza II din cadrul Secțiunii 1 de la Capitolul VIII din Anexa V din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul necesită avizele Consiliului Economic și Social și al Consiliului Legislativ.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Nu este cazul.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de **Ordonanță de urgență a Guvernului pentru aprobarea unor măsuri temporare referitoare la salarizarea grefierilor și a altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, a personalului de instruire propriu și a personalului de instruire colaborator din cadrul Școlii Naționale de Grefieri, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.**

Simona-Bucura OPRESCU

Alina-Ștefania GORGHIU

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Avizăm favorabil:

Marian NEACȘU

Marcel-Ioan BOLOȘ

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL FINANTELOR